

Dwars door het woud.

Grenssteen langs de Vennbahn.

De Wesertalsperre, het stuwmeer van de Vesder.

Door het Oosthertogenwoud

Langs de grenzen van de Oostkantons DEEL 1

Na zijn rondrit langs de grenzen van het Groothertogdom ging onze redacteur op zijn 'grens'elan verder en begon in 2021 aan de verkenning van de vierde regio van ons land. De Oostkantons grenzen aan het Groothertogdom, Wallonië en Duitsland en dat levert een fietslus op van zowat 350 km. Op Weg krijgt opnieuw de primeur van enkele dagtochten.

→ Tekst en foto's Ward Van Look

Belgische spoorwegcorridor

Langs de oostgrens van Duitstalig België kronkelt de Vennbahn zich over een afstand van 125 km naar Aken. Deze voormalige spoorweg is nu over zijn ganse lengte omgevormd tot geasfalteerde RAVeL. Na WOI moest Duitsland haar drie 'Ostkantone' Eupen, Malmédy en Sankt-Vith afstaan aan België. Daardoor kwam het grillige tracé van de Vennbahn deels in België te liggen. Strikt genomen moesten bij elke grensovergang vrachtpapieren en treinreizigers gecontroleerd worden. In die tijd werd er duchtig gesmokkeld, dat zou dus een tijdrovende bezigheid worden voor de douane. Daarom werd beslist dat niet alleen de sporen, maar ook een 10 m brede strook aan weerszijden Belgisch werd. Dat is nu nog te merken aan de vele lage grensstenen. De eerste dag volgen we dit pad van Roetgen

(D) tot Kornelimünster (D), met een ommetje in de Oostkantons. Het is een verrassend zorgeloos traject want het pad gaat onafgebroken in dalende lijn door het Oosthertogenwoud. Na Raeren trekt het spoorwegpad Duitsland binnen en daar eindigt ook de speciale Belgische spoorwegstrook. Ook het woud houdt hier op en het landschap trekt zich open in een mild golvende beweging.

Historisch Kornelimünster

Dit stadje aan de Inde verbaast door zijn prettige ogende 'altstad'. Het marktplein is afgeboord met burgerhuizen uit de 17de en 18de eeuw die ongeschonden uit WOII gekomen zijn. Hun uitzicht dateert uit de tijd dat de plaats een populair bedevaartsoord was. Duizenden pelgrims kwamen met de Vennbahntrein de relikie van de H. Cornelius aanbidden tegen epilepsie en

veeziekten. De ronde kapel die aansluit op de kerk werd in 1706 gebouwd en is bekroond met een verguld beeld van de heilige. Al in 817 werd naast de Inde een benedictijnenabdij gesticht door Lodewijk de Vrome. Het huidige abdijcomplex is omringd door een enorm voorhof en een publieke wandeltuin.

Natuurpark Hoge Venen-Eifel

Dit natuurgebied van 2700 km² strekt zich uit over de Duitse grens heen. Een vijfde hiervan vormen de Hoge Venen. Tijdens de eerste dag maken we er kennis mee tussen Roetgen en Raeren. Na een korte onderbreking in de streek rond Kornelimünster duiken we terug onder in het ongerepte en onmetelijke Hürtgenwoud dat deel uitmaakt van dit natuurpark. Het enige teken van menselijke aanwezigheid is Mulartshütte. Dit pittoreske gehucht van amper

300 inwoners ligt diep verscholen in het dal van de Vichtbach. Het kreeg zijn naam van Meister Mulart, die er in 1430 begon met een hoogoven en ijzerpletterij. De oude spijkersmederij met opvallende vakwerkgevel aan het dorpsplein is een relict uit die periode.

Ook op de tweede dag is de onderdompeling in het natuurpark compleet. Buiten de open plek van Roetgen houden de naald- en loofbossen van het Oosthertogenwoud ons aan één stuk gezelschap. Alleen in het uitgestrekte Imgenbroicher Venn kunnen we net boven de struiken uitkijken.

Twee stuwdammen

Op de eerste dag fietsen we voorbij de Dreilägartalsperre, een langgerekt stuwmeer dat ten noorden van Roetgen ligt te blinken tussen groene wouden. We fietsen er zo'n kilometer naast maar pas ter hoogte van de afdamming krijgen we een onbelemmerde kijk op het onberoerde watervlak. De stuwdam zelf werd in 1909 gebouwd om de streek van zuiver drinkwater te voorzien. Het stuwmeer kan bijna 4 miljoen m³ regenwater vasthouden, goed voor de waterbehoefte van een half miljoen mensen. De volgende dag is het de beurt aan de Wesertalsperre, een stuwmeer op de Weser (Vesder). In de beekdalen van de Weser en de Getzbach werd in 1936 begonnen met de aanleg van een stuwmeer, dat het Land van Herve, Spa en de Luikse voorsteden van drinkwater voorziet. Het unieke van dit drinkwaterreservoir is dat het zijn waters verzamelt uit ongerepte veengebieden. Pas in 1950 werd de zuiveringsinstallatie operationeel. Vanaf de 410 m lange stuwmuur kijk je zo'n 60 m lager op de dienstgebouwen, waarin ook een kleine waterkrachtcentrale werkzaam is. Op het terras van het bezoekerscentrum kijk je uit over een roerloze watervlakte van 126 ha.

PRAKTISCHE INFO

De eerste tocht van 40 km is bewegwijzerd met fietsknooppunten en de Eurovelo 3 of D7. Vertrek aan kn11 aan de Vennbahn in Roetgen (D) > 9 > 48 > Vennbahn tot Kornelimünster > Eurovelo 3 tot T-splitsing > 2 > 99 > 8 > 10 > 11. De tweede rit is 42 km, eveneens met vertrek in Roetgen: 11 > 28 > 46 > 43 > 42 > 41 > 55 > 54 > 43 > 52 > 51 > 24 > 16 > 12 > 11. Je fietst voor ruim 80% verkeersvrij over de Vennbahn en onverharde boswegen.

In zijn fietsgids *Langs de grenzen van de Oostkantons* beschrijft Ward een fietslus van 350 km. De route steekt 22-maal de grens over en passeert driemaal een drielandenpunt. De gids bevat duidelijke kaarten, downloadbare gpx-tracks en info over overnachtingsmogelijkheden en zal binnenkort te koop zijn in onze webshop.

